

RAPORT O STANIE GMINY WAŁBRZYCH ZA ROK 2018

Zdrowie i sprawy społeczne

Wałbrzych, maj 2019 r.

SPIS TREŚCI

1. Zdrowie	2
1.1. Profilaktyka i promocja zdrowia	2
1.1.1. Program profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego HPV	2
1.1.2. Program profilaktycznej opieki stomatologicznej	4
1.1.3. Profilaktyka raka piersi	5
1.1.4. Paliatywna opieka domowa	6
1.2. Profilaktyka alkoholowa	7
2. Pomoc Społeczna	10
2.1. Magazyn żywności	10
2.2. Prowadzenie jadłodajni	10
2.3. Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej	11
2.4. Dom Pomocy Społecznej	11
2.5. Inne zadania	12
2.5.1. Zadania realizowane na podstawie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w tym organizacja robót publicznych i prac społecznie użytecznych	12
2.5.2. Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny	14
2.5.3. Wałbrzyska Karta Dużej Rodziny	15
3. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych	16
4. Działania na rzecz Seniorów	23
5. Bezpłatna pomoc prawna	25
6. Pozostałe zadania	26
6.1. Repatriacja	26
6.2. Organizacja Wigilii Miejskiej	27
6.3. Współpraca z organizacjami pozarządowymi	27
7. Podstawowe informacje statystyczne dotyczące rynku pracy	27

1. ZDROWIE

1.1. PROFILAKTYKA I PROMOCJA ZDROWIA

W 2018 roku Gmina Wałbrzych realizowała dwa programy polityki zdrowotnej, które otrzymały pozytywną opinię Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji w Warszawie oraz zostały przyjęte do realizacji stosownymi uchwałami Rady Miejskiej Wałbrzycha, są to:

- „Program profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego HPV na lata 2014-2018 Miasta Wałbrzycha” - pierwsza edycja,
- „Wałbrzyski program profilaktycznej opieki stomatologicznej, zapobiegający rozwojowi próchnicy zębów i chorób przyzębia u dzieci i młodzieży z wałbrzyskich szkół podstawowych na lata 2018 – 2022” – druga edycja.

Ponadto Gmina Wałbrzych w partnerstwie ze Specjalistycznym Szpitalem im. dra Alfreda Sokołowskiego rozpoczęła w roku 2018 realizację projektu pn. „Realizacja działań edukacyjnych oraz informacyjno – promocyjnych w celu zwiększenia zgłaszalności na badania profilaktyczne raka piersi w subregionie Wałbrzyskim” a także wspierała program paliatywnej opieki domowej.

1.1.1. PROGRAM PROFILAKTYKI ZAKAŻEŃ WIRUSEM BRODAWCZAKA LUDZKIEGO HPV

Program profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego HPV na lata 2014-2018 Miasta Wałbrzycha został przyjęty Uchwałą Nr LXV/661/2014 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 29 sierpnia 2014 roku. Głównym celem programu było zmniejszenie liczby zachorowań i umieralności na raka szyjki macicy poprzez przeprowadzenie kampanii informacyjno-edukacyjnej w szkołach oraz wykonanie szczepień ochronnych przeciwko wirusowi HPV wśród populacji dziewcząt w wieku 12 lat, uczennic klas szóstych szkół podstawowych, mieszkanek miasta Wałbrzycha.

W 2018 roku na jego realizację zostały wydatkowane środki z budżetu Gminy Wałbrzych w kwocie 78.080,00 zł. Informację na temat realizacji „Programu profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego HPV na lata 2014-2018 w Wałbrzychu”, przedstawia poniższa tabela.

LICZBA WYKONANYCH SZCZEPIEŃ W LATACH 2014-2018.

Rok realizacji programu	Liczba dziewcząt w wieku 12 lat (wg. danych z USC w Wałbrzychu)	Liczba dziewcząt zaszczepionych I dawką	Liczba dziewcząt zaszczepionych II dawką	Liczba dziewcząt zaszczepionych III dawką	Średnia liczba dziewcząt zaszczepionych	% wyszczepialności	Wysokość środków budżetowych w zł
2014	428	245	244	244	244,3	57,08	51.154,00 (część płatności przeszła na 2015r.)
2015	411	272	271	268	270,3	65,77	190.962,00
2016	393	173	173	163	169,67	43,17	98.715,00
2017	419	151	144	129	141,33	33,73%	74.480,00
2018	425	151	150	139	146,66	34,501	78.080,00
Razem	2.076	992	982	943	972,23	46,84	493.391,00

W 2018 roku szczepienia prowadził podmiot leczniczy, wyłoniony w drodze otwartego konkursu ofert - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Śródmieście – Biały Kamień” Sp. z o.o. w Wałbrzychu, ul. Wysockiego 24, 24A .

W ramach programu przeprowadzono również spotkania edukacyjne w szkołach zarówno z rodzicami dzieci jak i samymi dziećmi i ich nauczycielami. W 2018 roku wzięło w nich udział ponad tysiąc osób. Spotkania na temat zasadności profilaktyki w postaci szczepień ochronnych przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego HPV, profilaktyki raka szyjki macicy, ryzykownych zachowań oraz chorób przenoszonych drogą płciową, prowadzone były przez lekarzy zatrudnionych w przychodniach. W trakcie spotkań rozdawane były materiały edukacyjne oraz druki zgody rodzica na szczepienie dziecka. Kampania informacyjno-promocyjna była prowadzona w każdej szkole a także z wykorzystaniem mediów lokalnych.

1.1.2. PROGRAM PROFILAKTYCZNEJ OPIEKI STOMATOLOGICZNEJ

Pierwsza edycja programu profilaktycznej opieki stomatologicznej, zapobiegającemu rozwojowi próchnicy zębów i chorób przyzębia u dzieci i młodzieży z wałbrzyskich szkół podstawowych została przyjęta Uchwałą Nr X/134/2015 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 27 sierpnia 2015 roku a druga edycja Uchwałą Nr LIX/745/2018 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 21 sierpnia 2018 roku.

Głównym celem *"Wałbrzyskiego programu profilaktycznej opieki stomatologicznej, zapobiegającemu rozwojowi próchnicy zębów i chorób przyzębia u dzieci i młodzieży z wałbrzyskich szkół podstawowych"* jest poprawa stanu zdrowia zębów u dzieci i młodzieży poprzez zmniejszenie zachorowalności na próchnicę zębów i chorób przyzębia. Adresatami programu są uczniowie z wałbrzyskich szkół. Realizatorem programu jest Centrum Stomatologii Szkolnej w Wałbrzychu w uruchomionych 6 szkolnych gabinetach stomatologicznych tj. w:

- Publicznej Szkole Podstawowej Nr 5 im. Aliny i Czesława Centkiewiczów,
- Publicznej Szkole Podstawowej Nr 15 im. Jana Kochanowskiego,
- Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 1 im. Marii Konopnickiej,
- Publicznej Szkole Podstawowej Nr 21 im. Olimpijczyków Polskich w Wałbrzychu,
- Zespole Szkół Nr 2/II Liceum Ogólnokształcącym im. Hugona Kołłątaja,
- Publicznej Szkole Podstawowej nr 2 im. Orła Białego.

Założeniem programu jest ułatwienie dzieciom i młodzieży gminy Wałbrzych dostępu do podstawowej opieki stomatologicznej, w tym do profilaktycznych badań stomatologicznych i edukacji w zakresie higieny i chorób jamy ustnej. Na działalność profilaktyczno-leczniczą realizowaną przez Centrum Stomatologii Szkolnej w Wałbrzychu składała się:

a) edukacja zdrowotna ze szczególnym uwzględnieniem:

- roli węglowodanów w zapobieganiu próchnicy zębów, jak ograniczyć ich szkodliwe działanie,
- roli diety w prawidłowym rozwoju zębów,

- prawidłowego szczotkowania zębów – demonstracja i ćwiczenia na fantomach właściwy dobór szczoteczki i pasty,
- roli płytki nazębnej w rozwoju próchnicy zębów – demonstracja wybarwiania płytki fuksyną,
- zapobieganie wadom zgryzu przez eliminację parafunkcji,

b) profilaktyczna opieka stomatologiczna :

- stosowanie co 3 miesiące lakieru fluorkowego,
- stosowanie płukanki lub żelu chlorheksydynowego,
- usuwanie złogów nazębnych,
- zabezpieczenie bruzd zębów trzonowych lakiem szczelinowym fluorowym lub płynnym kompozytem,

c) leczenie stomatologiczne dzieci i młodzieży materiałem utwardzanym światłem,

d) promocja zdrowia jamy ustnej.

Utworzona jednostka budżetowa Centrum Stomatologii Szkolnej w Wałbrzychu w okresie od stycznia do grudnia 2018 r. wykonała w 6 szkolnych gabinetach stomatologicznych: 12.607 świadczeń medycznych dla dzieci i młodzieży do lat 18, w tym dla dziewczynek i kobiet – 6.110.

Liczba wykonanych świadczeń medycznych, profilaktycznych i edukacyjnych w 2018 r.

Rodzaj świadczenia	Liczba osób
Badania profilaktyczne	4.422
Lakierowanie zębów	1.751
Lakowanie zębów	255
Instruktaż jamy ustnej i nauka szczotkowania zębów	3.992
Leczenie zębów	2.302

W roku 2018 wyleczono zęby u 2.302 dzieci/młodzieży, wykonano szereg świadczeń profilaktycznych i edukacyjnych. W roku 2018 w związku z realizacją programu wydatkowano 715.147,78 zł.

1.1.3. PROFILAKTYKA RAKA PIERSI

Gmina Wałbrzych w partnerstwie ze Specjalistycznym Szpitalem im. dra Alfreda Sokołowskiego w Wałbrzychu otrzymała ze środków Unii Europejskiej – Europejskiego Funduszu Społecznego dofinansowanie na realizację projektu pn. „*Realizacja działań edukacyjnych oraz informacyjno – promocyjnych w celu zwiększenia zgłaszalności na badania profilaktyczne raka piersi w subregionie Wałbrzyskim*”. Całkowita wartość projektu wynosi 1.619.280 złotych a wysokość dofinansowania 1.376.298 złotych. Projekt jest realizowany w latach 2017-2019.

W ramach projektu zaplanowano:

- Działania promocyjne i edukacyjne.

W ramach promocji zostanie przeprowadzona akcja z wykorzystaniem: stworzonej strony internetowej, plakatów, ulotek, zaproszeń, billboardów, citylightów, promocji w mediach lokalnych.

- Realizację spotkań/szkoleń.

W ramach projektu zostaną przeprowadzone szkolenia/spotkania informacyjne dla mieszkańców, uczennic szkół średnich, pracowników zakładów pracy, personelu medycznego POZ, pacjentek i ich rodzin Specjalistycznego Szpitala im. dra Alfreda Sokołowskiego w Wałbrzychu, mające na celu zachęcenie do wykonania badań profilaktycznych.

- Wykonanie badań profilaktycznych.

W ramach projektu zaplanowano wykonanie w Specjalistycznym Szpitalu im. dra Alfreda Sokołowskiego 2.000 badań mammograficznych, w grupie docelowej tj. kobiet aktywnych zawodowo w wieku 50-69 lat, które w okresie ostatnich 2 lat nie miały wykonanych badań profilaktycznych, zamieszkujących na terenie Subregionu Wałbrzyskiego (powiat dzierżoniowski, kłodzki, świdnicki, wałbrzyski, ząbkowicki, Miasto Wałbrzych).

1.1.4. PALIATYWNA OPIEKA DOMOWA

Działania Gminy Wałbrzych na rzecz chorych na choroby nowotworowe i ich rodzin, realizowane są od 1997 roku. Chociaż nie jest to forma programu profilaktycznego to wieloletnie, cykliczne wsparcie Gminy na rzecz poprawy jakości opieki nad osobami przewlekle i nieuleczalnie chorymi, przebywającymi w środowisku domowym z terenu Miasta Wałbrzycha, w tym rehabilitacja i zakup niezbędnego sprzętu medycznego dla niepełnosprawnych, nieuleczalnie i przewlekle chorych dzieci, zasługuje na szczególną uwagę.

Głównym celem tych działań jest sprawowanie paliatywnej opieki domowej (w miejscu zamieszkania), nad chorym w jego terminalnej fazie choroby. Większość chorych na choroby nowotworowe przebywa w domu i jest im niezbędna opieka medyczna. Przeszkolony zespół: lekarzy, rehabilitantów, pielęgniarzy i psychologów z Poradni Opieki Paliatywno-Hospicyjnej, wykonuje cały szereg zabiegów przy chorym, wykorzystując specjalistyczny sprzęt medyczny, pielęgnacyjny i rehabilitacyjny, w tym sprzęt jednorazowego użytku.

Również członkowie rodzin otrzymują wsparcie w zakresie nabycia umiejętności sprawowania właściwej opieki i pielęgnacji nad chorym np.: zachowania czynności życiowych, utrzymania sprawności ruchowej, nauki chodzenia, żywienia a także zapobiegania problemom psychicznym związanym z długotrwałą i nieuleczalną chorobą członka rodziny. Zarówno chory jak i członkowie jego rodziny otrzymują motywację do dalszego życia oraz wsparcie psychiczne w ostatnich chwilach życia chorego jak i po jego śmierci. Od 2016 roku stowarzyszenie realizuje dodatkowe zadanie tj. rehabilitację dzieci przewlekle, nieuleczalnie chorych.

W 2018 roku Gmina Wałbrzych przekazała środki budżetowe w kwocie 170.000,00 zł w ramach, których wykonano 1.436 wizyt domowych dla 180 pacjentów oraz 1.482 zabiegi rehabilitacyjne dla 45 dzieci.

1.2. PROFILAKTYKA ALKOHOLOWA

Według badań i diagnoz dotyczących regionu wałbrzyskiego, przeprowadzonych przez m.in. Dr Błażeja Dyczewskiego „Młodzi i substancje psychoaktywne” przeprowadzonych wśród uczniów szkół podstawowych i gimnazjów, w tym wałbrzyskich oraz opracowania Andrzeja Turka „Wdrażanie i ewaluacja programów profilaktyki środowiskowej, monitorowanie problemów alkoholowych, narkotycznych i przemocowych na terenie Wałbrzycha, wynika, że:

- młodzi ludzie wcześniej sięgają po środki psychoaktywne,
- brakuje im umiejętności oparcia się presji grupy rówieśniczej, co generuje wyższy poziom stresu, agresji a z drugiej strony często skutkuje uległością wobec grup o charakterze destrukcyjnym,
- brakuje im oparcia w dorosłych, brakuje zaufanych osób czy nawet instytucji, do których mogliby się zwrócić z problemami,
- brakuje im oparcia w rodzicach, co często wynika z niskich umiejętności wychowawczych, nie zajmowania się dziećmi, nie poświęcania im czasu, w wyniku czego młodzi ludzie poszukują wzorców wśród kolegów z grupy rówieśniczej, często wzorców destrukcyjnych, wiążących się z piciem alkoholu, paleniem, używaniem środków psychoaktywnych.

Mając na względzie jak najskuteczniejsze działania w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, jednym z najważniejszych zadań, jakie postawiła przed sobą Gmina Wałbrzych jest wprowadzenie do szkół w Wałbrzychu nowoczesnych programów profilaktycznych dla młodzieży, które stanowiłyby przeciwwagę dla tradycyjnych, słabych pod względem merytorycznym i nisko ocenianych przez młodzież wykładów, pogadanek czy konkursów.

W oparciu o ustawę dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U.z 2018 r. Poz. 450 ze m.), zgodnie z uchwałą w sprawie przyjęcia Programu współpracy Miasta Wałbrzycha z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2018 rok Gmina Wałbrzych zleciła realizację zadań publicznych organizacjom pozarządowym.

Wybierając oferty Gmina Wałbrzych kieruje się bogatym doświadczeniem Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodka Rozwoju Edukacji oraz Instytutu Psychiatrii i Neurologii. Sprawdzone pod względem skuteczności działania powtarzane są co roku, docierając do coraz szerszej grupy dzieci i młodzieży a analizując potrzeby Miasta Gmina Wałbrzych dba o rozszerzanie zakresu i dostępności pomocy dla osób zagrożonych i eksperymentujących z narkotykami.

Zgodnie z Uchwałą nr I/612/17 z dnia 30.11.2017 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Wałbrzycha na 2018 rok ogłoszono 6 otwartych konkursów ofert, na podstawie których wyłoniono realizatorów zadań publicznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym, tj.:

a) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, realizatorzy:

- **Stowarzyszenie MONAR** – dotacja w wysokości 49.440,00 zł – z programu skorzystało ponad 300 osób. Przyznana kwota dotacji wspierała poniższe działania:
 - **warsztaty profilaktyczne „Laboratorium wiedzy pozytywnej” w szkołach** – profesjonalny program oparty na sprawdzonych, naukowych strategiach, które jako odbiorców działań angażowały nie tylko młodzież ale też rodziców i nauczycieli. Program koncentrował się na budowaniu i wzmacnianiu umiejętności życiowych. Z warsztatów skorzystało 57 dzieci, 23 rodziców i 14 nauczycieli.
 - **warsztaty edukacyjno-rozwojowe dla 17 osobowej grupy młodzieży** zagrożonej uzależnieniem, podejmującej pierwsze kontakty ze środkami psychoaktywnymi.
 - **działalność punktu konsultacyjnego w godzinach od 15.00 do 19.00** obejmującego konsultacje i porady dla osób podejmujących zachowania ryzykowne i eksperymentujących ze środkami psychoaktywnymi, a także opiekę terapeutyczną osób uzależnionych i ich rodzin. Udzielono 627 porad dla 278 odbiorców.
- **Fundacja Nowe Horyzonty** - dotacja w wysokości 32.694,00 zł
Dotacja została przekazana na zorganizowanie warsztatów profilaktycznych skoncentrowanych na problemie uzależnień i rozwijaniu czynników chroniących przed uzależnieniem, zróżnicowane dla różnych grup wiekowych. Warsztaty odbyły się w pięciu szkołach w Wałbrzychu i obejmowały trzy moduły mające na celu zwiększenie świadomości uczniów na temat skutków sięgania po substancje psychoaktywne i wzmocnienie czynników chroniących w zakresie rozwoju samoświadomości i poczucia własnej tożsamości a także umiejętności w zakresie rozwiązywania sytuacji konfliktowych. W warsztatach wzięło udział 1244 uczniów.
- **Polskie Towarzystwo Oświaty Zdrowotnej** – dotacja w wysokości 10.500,00 zł
Dotacja została przyznana na organizację festiwalu będącego finałem programu profilaktycznego polegającego na opracowaniu przez uczniów (2892 osób) w szkołach spektakli o tematyce obejmującej profilaktykę i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych. W festiwalu uczestniczyło 134 uczniów, 15 nauczycieli, 33 rodziców i 10 gości.

W trybie pozakonkursowym w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom przekazano dotacje dla:

- **Fundacji Promocji Muzyki i Terapii GREEN** w wysokości 9.500,00 zł
Dotacja została przyznana na warsztaty muzyczne, zakończone koncertem prezentującym wspólnie przygotowane dzieło młodzieży, mające na celu wzmocnienie czynników chroniących poprzez zapewnienie działań alternatywnych skoncentrowanych na wyrażaniu siebie poprzez sztukę. W warsztatach wzięło udział 43 uczniów
- **Parafii Rzymsko-Katolickiej pw. Św. Aniołów Stróżów** w wysokości 5.500,00 zł
Dotacja została przyznana na "Spotkania profilaktyczne Rób to co kochasz, bez używek". Wzięło w nich udział 40 uczestników.
- **ZHP Hufiec Ziemi Wałbrzyskiej** w wysokości 5.800,00 zł

Dotacja została przyznana na zadanie „Piękny umysł” z przeznaczeniem na zorganizowanie:

- 2 warsztatów profilaktycznych dla 15 osobowej grupy młodzieży w wieku 13-15 lat
- 50 plakatów i 700 ulotek informujących o zagrożeniach płynących ze stosowania używek
- konkurs plastyczny dla dzieci w wieku 7-10 lat dotyczący zagrożeń ze stosowania używek i konkurs interaktywny – nakręcenie spotu „Używkom mówię NIE” - 300 uczestników

- przeszkolenie kadry pod kątem rozpoznawania i reagowania na zachowania związane z używkami
- b) Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych z programem profilaktycznym, realizator -Stowarzyszenie Sportowo-Rekreacyjne JUNIOR - dotacja w wysokości 132.230,00 zł

W ramach tego zadania dotacja w wysokości 5.600,00 zł przeznaczona została na warsztaty profilaktyczne w siedmiu wałbrzyskich szkołach, prowadzone przez wyspecjalizowanych specjalistów ds. uzależnień, kształtujące właściwy rozwój osobowości dziecka oraz umiejętności radzenia sobie z trudnymi sytuacjami i problemami, mogącymi mieć szkodliwy wpływ na zdrowie.

- c) Obóz socjoterapeutyczny dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, realizatorzy:
 - **Związek Harcerstwa Polskiego** dotacja w wysokości 212.730,00 zł
W ramach zadania zorganizowano obóz socjoterapeutyczny w Wilczu dla 200 uczestników
 - **Parafia pw. Św. Aniołów Stróżów w Wałbrzychu** dotacja w kwocie 30.000,00 zł
- d) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych:
 - **Stowarzyszenie MONAR** dotacja w wysokości 7.480,00 zł
Przyznana dotacji wspiera następujące działania:
 - grupa wsparcia dla osób uzależnionych lecz utrzymujących abstynencję oraz osób będących w trakcie terapii lub bezpośrednio po niej, mająca na celu podtrzymanie nabytych w procesie terapeutycznym umiejętności życiowych, nabycie wiedzy niezbędnej w radzeniu sobie z utrzymaniem życia w abstynencji. Skorzystało 14 osób.
 - grupa wsparcia dla rodzin, które dotknął problem uzależnienia od środków psychoaktywnych gdzie rodziny otrzymują pomoc w uzyskaniu równowagi psychicznej, mogą porozmawiać o swoich problemach z osobami w podobnej sytuacji zdobywać wiedzę w jaki sposób doprowadzić osobę uzależnioną do leczenia. Skorzystało 12 osób.
 - **Stowarzyszenie Klub Abstynenta Na Palestynie** dotacja w wysokości 17.392,00 zł oraz w wysokości 9.240,00 zł (tryb pozakonkursowy).
- e) Pomoc dzieciom i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym z terenu miasta Wałbrzycha – w ramach tego zadania ogłoszono dwa otwarte konkursy ofert:

Prowadzenie trzech placówek wsparcia dziennego – realizatorzy:

- Fundacja Pomocy Dzieciom i Młodzieży SALVATOR, w 2018 r. przekazano dotację w wysokości 34.755,00 zł, skorzystało 30 dzieci
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, w 2018 r. przekazano dotację w wysokości 36.274,00 zł, skorzystało 15 dzieci
- Stowarzyszenie Kalejdoskop, w 2018 r. przekazano dotację w wysokości 34.341,00 zł, skorzystało 15 dzieci. Na realizację zajęć w formie wyjazdowej Stowarzyszenie otrzymało również dotację w trybie pozakonkursowym w wysokości 6.030,00 zł, w dwudniowych warsztatach wyjazdowych do Myśliborza wzięło w nich udział 37 dzieci.

f) Realizacja zajęć opiekuńczo-wychowawczych wraz z organizacją wypoczynku letniego i zimowego.

- Fundacja Edukacyjna św. W Garczyńskiej, dotacja w wysokości – 62.000,00 zł
Ze świetlicy korzystało w trybie ciągłym 25 dzieci. Zajęcia odbywały się od poniedziałku do piątku przez 4 godziny dziennie. Dzieci uczestniczyły w szeregu warsztatów przedmiotowych, sportowych, muzycznych i tanecznych. Wszystkie uczęszczające dzieci pojechały na kolonię letnią do Kołobrzegu i 16 dzieci na narty na Dzikowiec.
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, dotacja w wysokości 170.698,40 zł
Dotacja została przekazana na funkcjonowanie 5 świetlic w dzielnicach Stary Zdrój, Biały Kamień, Sobiecin, Glinik Nowy, Rusinowa prowadzone w formie opiekuńczo-wychowawczej. Ze świetlicy korzystało w trybie ciągłym 75 dzieci.

2. POMOC SPOŁECZNA

2.1. MAGAZYN ŻYWNOŚCI

W 2018 roku realizatorem zadania publicznego w zakresie pomocy społecznej, pod nazwą: „Prowadzenie Magazynu Żywności w 2018 roku na terenie Gminy Wałbrzych, w tym: pozyskiwanie, magazynowanie i dystrybucja żywności w ramach Europejskiego Programu Pomocy Najbardziej Potrzebującym FEAD”, był Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Rejonowy w Wałbrzychu, który został wyłoniony w drodze otwartego konkursu ofert. Zadanie realizowane było od 1 stycznia 2018 roku do 30 grudnia 2018 roku, kwota dotacji przekazana przez Gminę Wałbrzych na realizację zadania wynosiła 47.000,00 zł.

Magazyn zlokalizowany jest przy ul. Mickiewicza 7 w Wałbrzychu. Czynił on duże starania w pozyskiwaniu żywności dla mieszkańców Wałbrzycha. W ubiegłym roku sprowadził żywność w ilości ok. 700 ton o różnorodnym asortymencie ok. 30 różnych produktów na ogólną kwotę 2.584.111,70 zł. „Magazyn Żywności” jest wsparciem dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

Osoby kwalifikujące się do uzyskania pomocy kierowane są przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu. W ubiegłym roku wydano żywność dla 12.552 najbardziej potrzebujących mieszkańców Wałbrzycha.

2.2. PROWADZENIE JADŁODAJNI

W 2018 roku zrealizowano zadanie publiczne pod nazwą „Zapewnienie jednego gorącego posiłku dziennie osobom tego pozbawionym z terenu Miasta Wałbrzycha w okresie od 02.01.2018 r. do 31.12.2018r. uwzględniające zorganizowanie uroczystych posiłków w formie śniadania wielkanocnego oraz kolacji wigilijnej”.

Jest to jedno z zadań społecznych wynikających z Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Wałbrzycha oraz z rocznego Programu Współpracy Miasta Wałbrzycha z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.

Zadanie wykonane zostało przez Caritas Diecezji Świdnickiej na podstawie ogłoszonego otwartego konkursu ofert. Prowadzone były dwie jadłodajnie, przy ul. Pocztowej 10 oraz przy ul. Niepodległości 24 dla 250 mieszkańców korzystających z jednego gorącego posiłku dziennie. Kwota przyznanej dotacji wyniosła 88.085,00 zł.

2.3. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ

Na zlecenie Gminy Wałbrzych prowadzone są całodobowe placówki opiekuńczo – wychowawcze przez dwie Fundacje tj. Fundację Happy Kids oraz Fundację Pomocy Dzieciom i Młodzieży Salvator. W roku 2018 wydatkowano z budżetu miasta na ten cel kwotę 2.448.398,41 złotych.

WYKAZ PLACÓWEK OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYCH, PROWADZONYCH PRZEZ FUNDACJE NA ZLECENIE GMINY WAŁBRZYCH

Nazwa placówki	Adres	Podmiot prowadzący	Liczba miejsc w placówce
Rodzinny Dom Fundacji Nr 11	ul. Sułkowskiego 29, 58-304 Wałbrzych	Fundacja Happy Kids	8
Rodzinny Dom Fundacji Nr 12	ul. Rodziny Burczykowskich 56, 8-307 Wałbrzych	Fundacja Happy Kids	8
Niepubliczny Dom Dziecka Nr 1	ul. Wesoła 9, 58-306 Wałbrzych	Fundację Pomocy Dzieciom i Młodzieży Salvator	10
Niepubliczny Dom Dziecka Nr 2	ul. Sułkowskiego 43, 58-304 Wałbrzych	Fundację Pomocy Dzieciom i Młodzieży Salvator	10
Niepubliczny Dom Dziecka Nr 3	ul. Miła 37, 58-304 Wałbrzych	Fundację Pomocy Dzieciom i Młodzieży Salvator	10
Niepubliczny Dom Dziecka Nr 4	ul. Miła 39, 58-304 Wałbrzych	Fundację Pomocy Dzieciom i Młodzieży Salvator	10

2.4. DOM POMOCY SPOŁECZNEJ

Prowadzenie Domu Pomocy Społecznej w Wałbrzychu przy ul. Zachodniej 17, zostało zlecone przez Gminę Wałbrzych, podmiotowi wyłonionemu w drodze konkursu ofert tj. Zgromadzeniu Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi Prowincja Św. Józefa z siedzibą w Poznaniu. Umowa

zawarta została na dofinansowanie zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej pod nazwą: „Prowadzenie Domu Pomocy Społecznej przy ul. Zachodniej 17 o zasięgu ponadgminnym dla osób przewlekle somatycznie chorych, przeznaczonego dla 48 mieszkańców”.

Celem działalności Domu jest zapewnienie całodobowej opieki z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności osobom, które nie mogą samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu i którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy i opieki w miejscu zamieszkania. Dom świadczy usługi bytowe, opiekuńcze i wspomagające, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nich przebywających oraz umożliwia korzystanie ze świadczeń przysługujących z tytułu powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego.

Organizacja, zakres i poziom usług świadczonych przez dom uwzględnia w szczególności zasadę poszanowania wolności, intymności, godności i poczucie bezpieczeństwa mieszkańców Domu oraz stopień ich fizycznej i psychicznej sprawności. W 2018 roku Gmina przekazała dotację Wojewody Dolnośląskiego w kwocie 140.532,00 zł, dla osób, którym decyzja o umieszczeniu w domu Pomocy Społecznej wydana była przed 1 stycznia 2004 roku.

2.5. INNE ZADANIA

2.5.1. ZADANIA REALIZOWANE NA PODSTAWIE USTAWY O PROMOCJI ZATRUDNIENIA I INSTYTUCJACH RYNKU PRACY W TYM ORGANIZACJA ROBÓT PUBLICZNYCH I PRAC SPOŁECZNIE UŻYTECZNYCH

2.5.1.1. POWIERZENIE DO REALIZACJI ZADAŃ POWIATOWI WAŁBRZYSKIEMU

Miasto Wałbrzych, wykonujące zadania miasta na prawach powiatu, od 2013 roku powierza Powiatowi Wałbrzyskiemu do prowadzenia zadania wynikające z ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2017r., poz.1065 ze zm.).

Zakres zadań określony został w zawartym w dniu 22 kwietnia 2015r. przez Miasto Wałbrzych i Powiat Wałbrzyski, Porozumieniu Nr UM/BKS/I/9/6/9-B/2015 w sprawie powierzenia przez Miasto Wałbrzych Powiatowi Wałbrzyskiemu realizacji zadań z zakresu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (.Dz. U. z 2017 r. poz. 1065 ze zm.), art. 11, art. 12a, art. 26e ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 2046 ze zm.), rozdziału 6 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji (Dz. U. z 2014 r. poz. 1392 ze zm.), art.250, art.251, art.252 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz.U. z 2017r., poz. 2077).

Zasady finansowania realizacji tych zadań, określa corocznie zawierane Porozumienie pomiędzy Miastem Wałbrzych a Powiatem Wałbrzyskim. W 2018 roku wysokość dotacji

celowej na realizację w/w powierzonych zadań wyniosła 3.321.944,00 zł w tym: kwota 3.061.944,00 zł subwencji równoważącej wynikająca z zawiadomienia Ministra Finansów z dnia 13 lutego 2018r. oraz kwota 260.000,00 zł (słownie: dwieście sześćdziesiąt tysięcy złotych) ze środków własnych Miasta Wałbrzycha, z przeznaczeniem na wynagrodzenia pracowników Powiatowego Urzędu Pracy w Wałbrzychu.

2.5.1.2. ROBOTY PUBLICZNE

Gmina Wałbrzych organizowała w 2018 roku roboty publiczne ze środków Funduszu Pracy.

Limit środków przeznaczony na roboty publiczne określony został w wysokości 300.060,02 zł, z jednoczesnym wskazaniem maksymalnej, miesięcznej kwoty refundacji wynagrodzenia dla jednego zatrudnionego bezrobotnego w kwocie 2.030,00 zł + ZUS. Minimalny wkład własny Gminy Wałbrzych ustalony został w kwocie 70,00 zł od osoby za 1 miesiąc wraz z pochodnymi od tej kwoty.

W celu zrealizowania tej formy aktywizacji zawodowej bezrobotnych Gmina Wałbrzych jako organizator robót publicznych złożyła 2 wnioski do Powiatowego Urzędu Pracy w Wałbrzychu o skierowanie łącznie 26 bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wałbrzychu do zatrudnienia.

UMOWY NA ORGANIZACJĘ ROBÓT PUBLICZNYCH W 2018 R.

L.p.	Nr umowy zawartej z Powiatowym Urzędem Pracy	Liczba zatrudnionych bezrobotnych	Okres zatrudnienia	Wykonywane prace w ramach robót publicznych	Kwota refundacji zatrudnienia bezrobotnych z Powiatowego Urzędu Pracy (w zł)
1.	Umowa Nr 7/18 z dnia 15 marca 2018 r.	21	od 03.04.2018r. do 30.09.2018r.	Sprzątanie oraz prace porządkowe na terenie Urzędu Miejskiego oraz na terenie Gminy Wałbrzych.	271.625,40
2.	Umowa Nr 30/18 z dnia 02 października 2018r.	5	od 02.11.2018r. do 30.11.2018r.	Sprzątanie oraz prace porządkowe na terenie Urzędu Miejskiego oraz na terenie Gminy Wałbrzych.	16.640,35
Razem		26			288.265,75

W 2018 roku Gmina Wałbrzych wykorzystała 96,06% środków przyznanych na organizowanie robót publicznych tj. kwotę 288.265,75 zł, zatrudniając 26 osób, z których zatrudnienie na stałe znalazło 5 osób.

2.5.1.3. PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE

W 2018 roku Gmina Wałbrzych organizowała prace społecznie użyteczne, które były wykonywane w gminnych jednostkach organizacyjnych, spółkach miejskich oraz organizacjach pozarządowych, m.in. w szkołach, przedszkolach, żłobkach, Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej, Muzeum Porcelany, Zakładzie Aktywności Zawodowej, Schronisku dla Zwierząt, Miejskim Zakładzie Usług Komunalnych, Środowiskowym Domu Samopomocy, Wałbrzyskim Centrum Sportowo-Rekreacyjnym „Aqua-Zdrój”.

Gminny plan potrzeb w zakresie wykonywania prac społecznie użytecznych uwzględnił 46 jednostek, podmiotów, instytucji, na podstawie którego Gmina Wałbrzych otrzymała z Powiatowego Urzędu Pracy środki w wysokości 64.420,00 zł. dla 130 osób bezrobotnych na zorganizowanie prac porządkowych, konserwatorskich, ogrodniczych, itp. na terenie Wałbrzycha.

2.5.2. OGÓLNOPOLSKA KARTA DUŻEJ RODZINY

Kartę Dużej Rodziny przyznaje Prezydent i wydaje je osobom uprawnionym zamieszkującym na terenie Gminy Wałbrzych. „Karta Dużej Rodziny”, uprawnia do korzystania z szeregu ulg na terenie całej Polski. Jest ona dostępna w dwóch formach: tradycyjnej (tj. plastikowej) oraz elektronicznej (tj. na urządzeniach mobilnych). Karta przysługuje niezależnie od uzyskiwanych dochodów rodzinom z co najmniej trójką dzieci:

- w wieku do ukończenia 18 roku życia,
- w wieku do ukończenia 25 roku życia, w przypadku gdy dziecko uczy się w szkole lub szkole wyższej,
- bez ograniczeń wiekowych, w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności.

Spersonalizowana karta wydawana jest bezpłatnie każdemu członkowi rodziny wielodzietnej spełniającej ww. warunki. Rodzice, przez których rozumie się także rodziców zastępczych lub osoby prowadzące rodzinny dom dziecka, mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci, do 18 roku życia lub do ukończenia nauki w szkole lub szkole wyższej, maksymalnie do osiągnięcia 25 roku życia. Osoby posiadające orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności otrzymują Kartę na czas trwania orzeczenia o niepełnosprawności.

Karta przyznawana jest dzieciom umieszczonym w rodzinnej pieczy zastępczej na czas umieszczenia w danej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka.

W 2018r. Prezydent Miasta Wałbrzycha wydał:

- 462 kart tradycyjnych „plastikowych”,
- 305 kart elektronicznych,
- 16 duplikatów Karty Dużej Rodziny,
- 84 karty osobom, którym upłynął termin ważności,
- 39 kart unieważnił.

2.5.3. WAŁBRZYSKA KARTA DUŻEJ RODZINY

Program „Wałbrzyska Karta Rodzina 3 Plus” został przyjęty na podstawie uchwały Nr LIX/602/14 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 27 marca 2014 r.

Program realizowany był w 2018 roku przez Gminę Wałbrzych, podległe jednostki organizacyjne, instytucje kultury, a także podmioty prowadzące działalność gospodarczą. Do programu przystąpiły również podmioty, które swoją działalność prowadzą poza Wałbrzychem. Partnerami programu były:

- Wałbrzyski Ośrodek Kultury, ul. Piotra Wysockiego 29 w Wałbrzychu,
- Muzeum Porcelany, ul. 1-go Maja 9 w Wałbrzychu,
- Zamek Książ, ul. Piastów Śląskich 1, w Wałbrzychu,
- Palmiarnia, ul. Wrocławska 158, w Wałbrzychu,
- Filharmonia Sudecka, ul. Słowackiego 4, w Wałbrzychu,
- Wałbrzyskie Centrum Sportowo-Rekreacyjne "Aqua-Zdrój", ul. Ratuszowa 6 w Wałbrzychu,
- Teatr Dramatyczny im. Jerzego Szaniawskiego, Plac Teatralny 1 w Wałbrzychu,
- Teatr Lalki i Aktora, ul. Jana Brzechwy 16 w Wałbrzychu,
- Zarząd Dróg Komunikacji i Utrzymania Miasta, ul. Matejki 1 w Wałbrzychu,
- Żłobki i przedszkola samorządowe dla których gmina Wałbrzych jest organem prowadzącym,
- AVAILO Spółka z o. o. z siedzibą w Jasionce 954, 36-002 Jasionka,
- Przedszkole Niepubliczne "Siódemka", Al. Wyzwolenia 36 w Wałbrzychu,
- "Dąbrowski Auto Serwis", ul. Poniatowskiego 14/1 w Wałbrzychu,
- Sklep Papierniczy Piaskowa Góra pod Filarami, prowadzony przez Firmę "Marzenie 77 i 7 życzeń", Sklep Papierniczy, ul. Główna 9 w Wałbrzychu,
- HIPPO Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe z siedzibą w Kielcach, ul. Pawia 7,
- FOTO - „STUDIO” M. Pszczółkowski z siedzibą w Wałbrzychu, pl. Magistracki 3a,
- Myah Julia Kreyser z siedzibą w Warszawie, ul. Kasprowicza 90/29,
- AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. z siedzibą w Warszawie, ul. Inflancka 4b,
- Haiku Studio Michał Pliszka, z siedzibą w Człuchowie, ul. Jerzego z Dąbrowy 5a,
- Hotel Milena – P.P.H.U. E. i W. Białożyt z siedzibą w Milówce, ul. Dworcowa 22, 34-360 Milówka,
- Przedszkole Niepubliczne Nr 2, ul. St. Wyspiańskiego 1, 58-300 Wałbrzych,
- ALFA TOUR sp.j. z siedzibą w Poznaniu, ul. Szanieckiej 10/1a, 60-216 Poznań.

Osobami uprawnionymi do skorzystania z programu są członkowie rodzin mających troje lub więcej dzieci, rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka, zamieszkałych na terenie miasta Wałbrzycha, w których na utrzymaniu rodziców/opiekunów lub rodzica samotnie wychowującego dzieci, pozostaje co najmniej troje dzieci:

- a) w wieku do ukończenia 18 roku życia, bądź w wieku do ukończenia 25 roku życia, w przypadku gdy dziecko uczy się w szkole lub w szkole wyższej,
- b) bez ograniczeń wiekowych – dla dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności,
- c) bez ograniczeń wiekowych dla dzieci z rodzin zastępczych i dzieci z rodzinnych domów dziecka, w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie

pieczy zastępczej Dz. U. z 2018 r., poz. 998 ze zm.), nad którym rodzic sprawuje rodzinną pieczę zastępczą oraz osobę, o której mowa w art. 37 ust. 2 tej ustawy.

Realizacja Programu Wałbrzyska Karta Rodzina 3 Plus przyczynił się przede wszystkim do umocnienia, wsparcia funkcji rodzin wielodzietnych, a także zwiększenia szans rozwojowych i życiowych dzieci i młodzieży wychowujących się w tych rodzinach, przeciwdziałania niekorzystnej sytuacji demograficznej miasta, zachęcenia do integracji i kreatywnego spędzania wolnego czasu w gronie rodzinnym, ułatwienia rodzinom wielodzietnym dostępu do dóbr kultury, instytucji kultury, możliwości korzystania z obiektów i urządzeń sportowych i rekreacyjnych.

W 2018 roku przyjęto 620 wniosków o wydanie lub przedłużenie Wałbrzyskiej Karty Rodzina 3 Plus oraz wydano osobom uprawnionym 4119 Kart Rodzina 3 Plus.

3. DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Działania podejmowane na rzecz osób niepełnosprawnych w roku 2018 były zgodne z opracowanym Programem Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Miasta Wałbrzycha na lata 2016-2018, zatwierdzony Uchwałą Rady Miejskiej Wałbrzycha Nr XVI/235/15 z dnia 29.12.2015 r. Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Wałbrzycha oraz Dolnośląską Strategią Integracji Społecznej.

Podejmowane działania miały na celu budowanie pozytywnego wizerunku osób niepełnosprawnych w społeczności lokalnej miasta Wałbrzycha, promocję praw osób niepełnosprawnych, przeciwdziałanie dyskryminacji oraz wspieranie wszelkich działań mających na celu aktywizację społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych, zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi.

W roku 2018 r. środki finansowe przyznane przez PFRON dla Wałbrzycha na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej zostały wydatkowane w kwocie 3.110.941 złotych. Szczegółowe wykorzystanie powyższych środków przedstawia tabela.

WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW PFRON W 2018 R.

Rodzaj wsparcia	Wartość [zł]	Liczba osób korzystająca z wsparcia
działalność Warsztatów Terapii Zajęciowej	1.493.640	90
dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne oraz środki pomocnicze	833.235	719
dofinansowanie w turnusach rehabilitacyjnych	299.491	255
dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	113.315	1.071

Rodzaj wsparcia	Wartość [zł]	Liczba osób korzystająca z wsparcia
dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych	240.259	36
zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej	63.251	1
udzielenie osobom niepełnosprawnym środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej	67.750	1
Razem	3.110.941	2.173

W ramach aktywizacji społecznej, przeciwdziałania dyskryminacji oraz integracji środowiska osób niepełnosprawnych ze społecznością lokalną w roku 2018 realizowane były następujące programy:

a) Program Wałbrzyskie Integracyjne Zajęcia pn.: „Poznaj Nas”

Celem programu było budowanie pozytywnego wizerunku osób z niepełnosprawnością intelektualną, przełamywanie barier, stereotypów i uprzedzeń. Zajęcia organizowane były w ramach ferii zimowych i wakacji dla dzieci korzystających z zajęć organizowanych przez placówki wsparcia dziennego. W zajęciach brały udział dzieci w różnym przedziale wiekowym.

W roku 2018 zajęcia odbyły się w dwóch placówkach w Środowiskowym Domu Samopomocy z siedzibą przy ul. Cz. Miłosza 15a. oraz w Warsztacie Terapii Zajęciowej działającym przy Polskim Stowarzyszeniu na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Wałbrzychu z siedzibą przy ul. Z. Nałkowskiej 4a.

b) Program „Twórczość przełamuje bariery”

Celem programu była promocja twórczości artystycznej osób niepełnosprawnych. Umożliwienie twórcom nieprofesjonalnym, działającym w różnych środowiskach osób niepełnosprawnych konfrontacji własnych dokonań, poszukiwań artystycznych i literackich. Swoje rękodzieła prezentowały organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych. Wystawy odbywały się przy okazji organizowanych konferencji, spotkań poświęconych problematyce niepełnosprawności. Miały one na celu dowartościowanie twórców, upowszechnienie dorobku placówki oraz krzewienie wśród społeczności lokalnej wiedzy i świadomości o możliwościach samorealizacji osób z niepełnosprawnością intelektualną.

W roku 2018 na realizację zadania publicznego z art.19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie została przyznana dotacja z budżetu miasta w wysokości 6.000,00 zł. na organizację ogólnopolskiego konkursu plastyczno - literackiego „Świat bez barier”. Realizatorem zadania było Stowarzyszenie „Bez barier” działające przy Zespole Szkół z Oddziałami Integracyjnymi im. Komisji Edukacji Narodowej.

W roku 2018 z budżetu Gminy zostały przeznaczone środki finansowe na wsparcie organizacji wojewódzkiego konkursu recytatorskiego placówek specjalnych i integracyjnych, którego

organizatorem była Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 10 z siedzibą przy ul. Ogrodowej 5a w Wałbrzychu. Środki finansowe z budżetu miasta przeznaczono na nagrody dla uczestników konkursu.

W marcu 2018 r. w ramach Wałbrzyskich Dni Autyzmu w Publicznej Szkole Podstawowej Specjalnej NR 10 został zorganizowany konkurs plastyczny pn: "Na niebiesko dla autyzmu-pokaż mi czym jest autyzm". Środki finansowe z budżetu miasta przeznaczono na nagrody dla uczestników konkursu

c) Program „Animator sportu osób niepełnosprawnych”

Program realizowany był na podstawie decyzji Ministra Sportu i Turystyki przy współpracy ze Szkolnym Związkiem Sportowym „Dolny Śląsk”. W ramach przedsięwzięcia odbyły się zajęcia sportowo – rehabilitacyjne dla dzieci z niepełnosprawnością. Celem programu było rozwijanie aktywności fizycznej i sportu wśród dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz promocja aktywnego i zdrowego trybu życia. W roku 2018 program realizowany był w trzech wałbrzyskich szkołach:

- Publicznej Szkole Podstawowej Specjalnej Nr 10, w zajęciach brało udział 10 dzieci,
- Zespole Szkolno - Przedszkolnym Nr 4, w zajęciach brało udział 11 dzieci .
- Publicznej Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi Nr 26, w zajęciach brało udział 12 dzieci.

Kwota przekazana z budżetu miasta na sfinansowanie części wynagrodzenia dla animatorów sportu - osób prowadzących zajęcia z dziećmi niepełnosprawnymi wyniosła w 2018 roku 7.200,00 złotych.

d) Program „Dogoterapia”

Program był realizowany w Integracyjnym Przedszkolu Samorządowym Nr 17 z Oddziałami Specjalnymi im. "Jana Brzechwy" przy ul. Hirszfelda oraz Filii Przedszkola mieszczącej się przy ulicy Sosnowej. Kwotę 4.500,00 zł. przeznaczono z budżetu miasta na wynagrodzenie dla dogoterapeuty – osoby posiadającej odpowiednie uprawnienia do pracy z dziećmi niepełnosprawnymi, oraz wyszkolonym i posiadającym certyfikat do pracy z dziećmi psem. W zajęciach brało udział w pierwszym półroczu 2017 r. 47 dzieci niepełnosprawnych, w drugim półroczu 41 dzieci.

Dogoterapia pomaga w leczeniu zaburzeń i niepełnosprawności psychicznej oraz fizycznej, w tym: mózgowego porażenia dziecięcego, nerwicy, autyzmu, ADHD, Zespołu Downa, niedowładu kończyn różnego pochodzenia, wad postawy, zaburzeń nastroju, zaburzeń lękowych, różnorodnych zaburzeń emocjonalnych, trudności w szkole, problemów z rówieśnikami, rodzicami, zaburzeń mowy i wzroku.

e) Program „Hipoterapia”

Program Hipoterapia realizowany był w 2018 roku w Zakładzie Stado Ogierów Książ w Wałbrzychu - Ośrodku Hodowli Zarodowej w Kamieńcu Żąbkowickim Sp. z o. o. Programem

objęte zostały dzieci z niepełnosprawnością z Publicznego Przedszkola Samorządowego Nr 17 z Oddziałami Integracyjnymi i Specjalnymi. Zajęcia odbywały się w miesiącach: maj, czerwiec, wrzesień i październik.

Hipoterapia jest bardzo cenną formą rehabilitacji dla dzieci niepełnosprawnych. Fizjoterapia na koniu, czyli gimnastyka lecznicza prowadzona przez fizjoterapeutę na koniu poruszającym się stępem (normalnym powolnym krokiem) – ma na celu głównie usprawnienie ruchowe dzieci z mózgowym porażeniem dziecięcym. Ta forma hipoterapii przeznaczona jest przede wszystkim dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym.

W roku 2018 odbyło się ogółem 240 zajęć z hipoterapii, w zajęciach uczestniczyły dzieci wraz z rodzicami. W sesji wiosennej w miesiącach kwiecień- maj 2018 roku odbyło się 77 zajęć z których skorzystało 20 dzieci. Natomiast w sesji jesiennej w miesiącach wrzesień-październik 2018 roku odbyły się 163 zajęcia z których skorzystało 25 dzieci.

Miasto Wałbrzych przeznaczyło na realizację programu Hipoterapia w 2018 roku 12.000,00 zł.

f) Program - Rehabilitacja ruchowa

Program był realizowany w Integracyjnym Przedszkolu Samorządowym Nr 17 z Oddziałami Specjalnymi im. "Jana Brzechwy" przy ul. Hirszfelda oraz Filii Przedszkola mieszczącej się przy ulicy Sosnowej przez rehabilitantów z Centrum Rehabilitacji i Integracji Sensorycznej dzieci i niemowląt REHA z siedzibą w Wałbrzychu. Kwotę 25.000,00 zł. przeznaczono z budżetu miasta na wynagrodzenie dla rehabilitantów osób posiadających odpowiednie uprawnienia do pracy z dziećmi niepełnosprawnymi. Z zajęć rehabilitacyjnych w miesiącach od stycznia do czerwca 2018 roku skorzystało 22 dzieci. W drugim półroczu od miesiąca września do grudnia z rehabilitacji ogółem skorzystało 25 dzieci.

g) Projekt - Usługi Asystenckie na rzecz osób z niepełnosprawnością z obszaru Dolnego Śląska

Projekt był współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020.

Gmina Wałbrzych na zaproszenie Fundacji „Promyk Słońca” z siedzibą we Wrocławiu aktywnie włączyła się w realizowany w partnerstwie z Urzędem Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego projekt. Celem projektu było wsparcie osób z niepełnosprawnościami w pokonywaniu trudności dnia codziennego. W ramach projektu wsparciem objęto 20 osób z niepełnosprawnością w stopniu znacznym i umiarkowanym zamieszkałe w Wałbrzychu i powiecie wałbrzyskim oraz 12 kandydatów na asystentów osób niepełnosprawnych.

W ramach projektu w roku 2018 świadczone były usługi na podstawie zapotrzebowania zgłaszanego przez Osoby Niepełnosprawne na podstawie umowy zlecenia. Zakres usług świadczonych przez Asystenta Osoby Niepełnosprawnej obejmowało pomoc w co najmniej

jednej z dziedzin: w przemieszczaniu się, komunikowaniu się, w czynnościach codziennych, w pełnieniu ról społecznych.

h) Program Aktywny Samorząd

Gmina Wałbrzych w roku 2018 przystąpiła do realizowanego przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych programu „Aktywny Samorząd”. Adresatami programu były osoby ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Celem głównym programu było wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów programu w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Program obejmował dwa moduły likwidację barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową oraz pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym. Kwota dofinansowania przyznana Miastu Wałbrzych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wyniosła w 2018 roku 184.951,00 zł.

i) Kampanie społeczne

Program „Transport bez barier”, mający na celu wypracowanie systemu obsługi, który będzie wpływał na wzrost jakości świadczonych usług, które staną się bardziej dostępne dla mieszkańców, przyczyni się do bardziej aktywnego trybu życia osób niepełnosprawnych. Realizacji tej kampanii przyświecało hasło „Wałbrzych miastem wolnym od barier”.

Kampania Parkingowa, czyli kampania informacyjno - edukacyjna mająca na celu zwrócenie uwagi na problem zajmowania przez kierowców tzw. "kopert" miejsc wyznaczonych dla pojazdów osób niepełnosprawnych. Program kampanii miał na celu uświadomienie kierowcom, że wyznaczone miejsca parkingowe stanowią ważny element w życiu codziennym niepełnosprawnych kierowców i znacznie pomagają im w pokonywaniu wielu przeszkód, barier które dla pełnosprawnego człowieka nie stanowią żadnego problemu.

j) Wsparcie działań na rzecz osób niepełnosprawnych w roku 2018

W roku 2018 został ogłoszony otwarty konkurs ofert na wsparcie realizacji zadań publicznych z zakresu pomocy społecznej.

Dotacje zostały przyznane dla trzech organizacji pozarządowych :

- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Koło Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej. Przyznana kwota dofinansowania 7.000,00zł. "Wspieranie zajęć ogólnorozwojowych organizowanych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz grup wsparcia dla ich opiekunów".
- Wałbrzyskie Stowarzyszenie "Amazonki". Przyznana kwota dofinansowania 6.620,00zł. "Poradnictwo specjalistyczne i społeczne".
- Wałbrzyskie Towarzystwo Oświatowe. Przyznana kwota dofinansowania 3.500,00zł. "Poradnictwo specjalistyczne i społeczne".

k) Wspieranie działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej

Warsztaty Terapii Zajęciowej to wyodrębniona organizacyjnie i finansowo placówka stwarzająca osobom niepełnosprawnym, niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskiwania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. W roku 2018 na działalność trzech Warsztatów Terapii Zajęciowej z budżetu miasta, została przekazana dotacja w wysokość 165.960,00 zł. Wsparciem objętych zostało 90 osób z niepełnosprawnością intelektualną.

l) Wspieranie działalności Środowiskowego Domu Samopomocy

Środowiskowy Dom Samopomocy zgodnie z art. 51 a ustawy o pomocy społecznej jest ośrodkiem wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności w celu zwiększenia zaradności i samodzielności życiowej a także ich integracji ze środowiskiem lokalnym.

Środowiskowy Dom Samopomocy z siedzibą w Wałbrzychu przy ul. Cz. Miłosza 15A działa w formie jednostki budżetowej Gminy Wałbrzych. Jest domem dziennego pobytu, działa co najmniej 5 dni w tygodniu po 8 godzin dziennie, w tym co najmniej przez 6 godzin dziennie są prowadzone zajęcia z uczestnikami. Środowiskowy Dom Samopomocy w Wałbrzychu 2018 roku objął wsparciem 40 osób. W roku 2018 przeznaczono na działalność Środowiskowego Domu Samopomocy środki finansowe w wysokości 799.109,19 złotych w tym: z budżetu Wojewody 729.109,19 złotych, z programu „Za życiem” 29.640,00 złotych, z budżetu miasta 70. 000,00 złotych.

m) Konferencje i spotkania poświęcone problematyce niepełnosprawności w 2018 roku

- ogólnopolska konferencja naukowa pn.: "Funkcjonowanie i formy wsparcia osób ze spektrum autyzmu". Konferencja odbyła się w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. A. Silesiusa w Wałbrzychu.
- w ramach obchodów Europejskiego Dnia Walki z Dyskryminacją Osób Niepełnosprawnych zostały zorganizowane „Drzwi otwarte” w Warsztatach Terapii Zajęciowej działających przy Polskim Stowarzyszeniu na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym z siedzibą przy ul. Nałkowskiej 4a w Wałbrzychu.
- obchody Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych, część oficjalna odbyła się w dniu 07 grudnia 2018 r. w Ratuszu. W ramach obchodów została zorganizowana wystawa prac w ramach tegorocznego ogólnopolskiego konkursu plastyczno -literackiego „Świat bez Barrier”. W ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych w miesiącu grudniu, zostały zorganizowane „Dni otwarte” na Warsztatach Terapii Zajęciowej.
- w ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych w wałbrzyskich placówkach oświatowych zostały zaplanowane prelekcje, połączone z prezentacją materiału filmowego na temat niepełnosprawności.
- w ramach współpracy z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Wałbrzychu zorganizowano „Dni otwarte w ZUS”. Celem spotkania było przekazanie istotnych informacji związanych z zatrudnieniem osób pobierających świadczenia rentowe. Spotkanie było szczególnie adresowane do rodziców osób będących uczestnikami Warsztatów Terapii Zajęciowej.

- Gmina Wałbrzych skorzystała z zaproszenia do wzięcia udziału w projekcie realizowanym przez Fundację Katarynka z siedzibą we Wrocławiu. Fundacja wraz z Urzędem Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego realizowała projekt pn. „Kultura dla wszystkich - obsługa oraz budowanie oferty dla osób z niepełnosprawnościami”. W ramach współpracy w dniu 11.12.2018 roku w siedzibie Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej "Biblioteka pod Atlantami" odbyło się szkolenie dla pracowników instytucji kultury. Do udziału w projekcie zgłosiły się Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna Biblioteka pod Atlantami oraz Biuro Obsługi Klienta Urzędu Miejskiego w Wałbrzychu. Plan szkolenia uwzględniał trzy moduły:
 1. Gość z niepełnosprawnością słuchu,
 2. Gość z niepełnosprawnością ruchu
 3. Gość z niepełnosprawnością wzroku.

Szkolenie prowadzone było z niepełnosprawnymi ekspertami z Fundacji Katarynka z Wrocławia przybliżającymi specyfikę grup o szczególnych potrzebach. Co ważne oprócz teorii były ćwiczenia z zakresu obsługi i komunikacji z osobami niepełnosprawnymi. Po szkoleniu odbywały się konsultacje, pomagające dostosować ofertę do potrzeb gości z niepełnosprawnościami.

n) Podejmowanie działań zmierzających do likwidacji barier architektonicznych

W ramach podejmowanych działań na rzecz likwidacji barier architektonicznych w Wałbrzychu realizowany był program „Wałbrzych miastem wolnym od barier”.

Do urzędów, instytucji kultury, placówek handlowych i usługowych wysłane zostały pisma informujące o konieczności dostosowania obiektów do potrzeb osób szczególnie z niepełnosprawnością ruchową. Program ma na celu tworzenie przestrzeni publicznej przyjaznej dla osób z niepełnosprawnością ruchową oraz stosowanie zasad uniwersalnego projektowania.

Zadanie likwidacja barier architektonicznych z uwagi na ważny problem społeczny zostało wpisane do Strategii Zrównoważonego Rozwoju Miasta Wałbrzycha do 2020 roku.

o) Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych

Od roku 2016 działa utworzony przez Gminę Wałbrzych Zakład Aktywności Zawodowej „Victoria” z siedzibą przy ul 1-go Maja 112. Zakład zatrudnia 64 osoby z niepełnosprawnością znaczną i umiarkowaną, personel liczy 21 osób. Zakład posiada status Zakładu Aktywności Zawodowej od 15 lipca 2016 roku.

Samorząd Województwa Dolnośląskiego w roku 2018 udzielił ze środków PFRON dofinansowanie na prowadzenie działalności przez ZAZ na kwotę 1.289.664,00 złotych, ponadto Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego przekazał dotację w wysokości 149.334,00 zł. na współfinansowanie kosztów działalności zakładu. Środki przekazane w roku 2018 z budżetu miasta Wałbrzycha na pokrycie kosztów działalność ZAZ wyniosły 300.000,00 zł, oraz 9.980 zł. na podatek od nieruchomości.

W 2017 roku została podpisana umowa na realizację projektu „Teraz My! Czas na zmiany”. Projekt realizowany będzie przez trzy lata w ramach Umowy Nr UM/BZS/INNE/36/1/28-G/2017 zawartej 16.11.2017 r. z Dolnośląskim Wojewódzkim Urzędem Pracy w ramach RPO WD na lata 2014-2020 całkowita wartość projektu wynosi 743.451,35 zł, okres realizacji 01.10.2017 – 30.09.2019 roku.

Celem projektu jest dodatkowe wsparcie osób z niepełnosprawnościami zatrudnionymi w ZAZ Victoria, w procesie rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zwiększenie ich szans na zatrudnienie na otwartym rynku pracy. Projekt uzyskał dofinansowanie ze środków UE w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Całkowita wartość projektu (95%) 743.451,35 zł., w tym wkład własny Gminy Wałbrzych (5%) 37.172,59 zł.

W roku 2018 na realizację projektu „Teraz My! Czas na zmiany” wykorzystano dotację w wysokości 430.310,28 złotych.

Wszystkie podejmowane działania, na rzecz osób niepełnosprawnych w roku 2018, wpływały na budowanie środowiska przyjaznego osobom niepełnosprawnym, były zgodne z przyjętym Programem Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych, którego głównym celem jest „Zwiększenie udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i gospodarczym poprzez wyrównywanie ich szans, w korzystaniu z praw i obowiązków jakie przysługują wszystkim obywatelom”.

4. DZIAŁANIA NA RZECZ SENIORÓW

Od 2013 roku na terenie miasta Wałbrzycha działa przy Prezydencie Miasta Wałbrzycha Wałbrzyska Rada Seniorów, która jest przedstawicielem środowiska senioralnego. Rada działa na podstawie statutu przyjętego przez Radę Miejską Wałbrzycha, który określa potrzeby seniorów z zakresu: profilaktyki i promocji zdrowia, zapobiegania wykluczeniu społecznemu, integracji i wspieraniu aktywności osób starszych, twórczego wykorzystania potencjału osób starszych, zapewnienia dostępu do edukacji i kultury.

W 2018 roku Rada liczyła 15 osób, a jej skład stanowiły osoby reprezentujące uniwersytet trzeciego wieku, organizacje pozarządowe, osoby pełniące funkcje publiczne i społeczne. Przedstawiciele Rady Seniorów działają w środowisku lokalnym, prowadząc spotkania, prelekcje, rozmowy, promują i aktywizują osoby starsze w życiu społecznym miasta.

Na przestrzeni ostatnich kilku lat Rada Seniorów w porozumieniu z Prezydentem Miasta poruszyła tematy i dyskutowała, m.in. o opiece geriatrycznej, budowie kolumbarium, rozbudowie cmentarzy komunalnych, organizacji Wałbrzyskich Senioraliów w ramach których zorganizowano: bal dla seniorów, olimpiadę sportową, Akademię Zdrowia Seniora, Marsz Seniora, Festiwal Pasji i Kreatywności, obchody Światowego Dnia Seniora.

Rozmawiano również o ustanowieniu Święta Wałbrzycha, budowie mieszkań komunalnych dla seniorów, miejscach przyjaznych seniorom, opiece paliatywnej, usługach opiekuńczych i specjalistycznych dla osób starszych, miejscach w domach pomocy społecznej, Wigilii Miejskiej, uroczystościach patriotycznych z udziałem lokalnej społeczności. Gmina Wałbrzych współpracuje z wieloma organizacjami pozarządowymi, które realizują zadania dla mieszkańców, samodzielnie lub wspólnie z podmiotami, instytucjami, gminnymi jednostkami.

Na terenie miasta prowadzone są trzy uniwersytety trzeciego wieku oraz dziewięć klubów seniora. Przedstawiciel Rady Seniorów zasiada w komisji mieszkaniowej oraz w zespole weryfikującym wnioski złożone w ramach Wałbrzyskiego Budżetu Obywatelskiego.

W 2018 roku po raz kolejny zostały zorganizowane przez Stowarzyszenie „Radość Życia” z udziałem władz miejskich Wałbrzyskie Senioralia, połączone z działaniami międzypokoleniowymi. W ramach Akademii Seniora prowadzone były zajęcia edukacyjne, debaty, spotkania, dyskusje, Festiwal Pasji i Kreatywności, została zorganizowana Olimpiada Sportowa, obchody Dnia Seniora. Władze miejskie przekazały seniorom klucze do bram miasta. Wałbrzyskie Senioralia zakończono organizacją rajdu turystyczno-krajoznawczego oraz balem dla seniorów. Senioralia są zwieńczeniem całorocznych działań na rzecz osób starszych.

Z okazji corocznych obchodów Dnia Górnika odbyła się Karczma Piwna z udziałem środowiska górniczego, zaproszonych gości, nie brakowało także odświeżających górniczych koncertów, akademii, pochodów a także spotkań z udziałem niemieckich górników z miasta partnerskiego Freiberga. Mieszkańcy Wałbrzycha kładą nacisk na pielęgnowanie tradycji związanych z obchodami dnia świętej Barbary, patronki górników, dlatego też zorganizowano spotkania z dziećmi i młodzieżą, chcąc przybliżyć im ciężką pracę wykonywaną w kopalniach.

W październiku 2018 r. Prezydent Miasta Wałbrzycha podpisał porozumienie ze *Stowarzyszeniem Manko* dotyczące współpracy na rzecz seniorów a w szczególności umożliwiające wprowadzenie Ogólnopolskiej Karty Seniora dla mieszkańców Wałbrzycha mających 60 i więcej lat. Karta uprawnia posiadacza do skorzystania z ulg, zwolnień, preferencji.

Ponadto w 2018 roku zostały sfinansowane z budżetu miasta następujące działania na rzecz seniorów:

- działania edukacyjne w zakresie profilaktyki chorób cywilizacyjnych: wykłady lekarskie na temat: sposobu odżywiania się, profilaktyki dobrego zdrowia, jak chronić się przed zatruciami (Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów),
- organizacja zajęć sportowych "Olimpiada Sportowa",
- projekt „Bod&Mind – długie życie w zdrowiu”.

5. BEZPŁATNA POMOC PRAWNA

Zgodnie z ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 2030 ze zm.) Miasto Wałbrzych realizuje od 1 stycznia 2016 r. zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej polegające na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej.

Nieodpłatna pomoc prawna świadczona jest osobiście przez adwokata lub radcę prawnego, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach, przez aplikanta adwokackiego lub radcowskiego. W punktach prowadzonych przez organizacje pozarządowe porad mogą udzielać także doradcy podatkowi – w zakresie prawa podatkowego, z wyłączeniem spraw podatkowych związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz absolwenci wyższych studiów prawniczych (posiadający co najmniej trzyletnie doświadczenie).

W Wałbrzychu od 1 stycznia 2018 r. funkcjonuje 5 punktów nieodpłatnej pomocy prawnej, zlokalizowanych w następujących miejscach:

Nieodpłatna obsługa prawna prowadzona przez radców prawnych i adwokatów wskazanych przez Radę Okręgową Izby Radców Prawnych i Okręgową Radę Adwokacką	Dzień	Godzina	Lokalizacja punktu
	od poniedziałku do piątku	13:00-17:00	ul. Limanowskiego 9 58-300 Wałbrzych - parter (adwokat) tel. 74/666-63-99
	od poniedziałku do piątku	9:00-13:00	ul. Kopernika 2, 58-300 Wałbrzych pok. 16 (radca prawny) tel. 74/665-52-53
Nieodpłatna obsługa prawna prowadzona przez organizację pozarządową wyłonioną w drodze otwartego konkursu ofert – Stowarzyszenie Niezależne Forum Doradczo- Szkoleniowe w Jedlinie-Zdroju	Poniedziałek, wtorek	8:00-13:00	ul. Limanowskiego 9 58-300 Wałbrzych
	Od środy do piątku	9:00-13:00	-parter (radca prawny/adwokat) tel. 74/666-63-99
	Poniedziałek, wtorek	13:00-18:00	ul. Kopernika 2 58-300 Wałbrzych
	Od środy do piątku	13:00-17:00	pok. 16 (adwokat/ radca prawny) tel. 74/665-52-53
	Poniedziałek, wtorek	12:00-17:00	ul. Hirszfelda 4 58-309 Wałbrzych
	Od środy do piątku	12:00-16:00	tel. 74/666-10-21 - parter (adwokat/ radca prawny)

W 2018 r. z nieodpłatnych porad prawnych w Wałbrzychu skorzystało **1861 osób**, w większości po 65 roku życia. Najwięcej porad udzielono z zakresu prawa cywilnego, z wyłączeniem spraw z zakresu prawa rzeczowego i spadkowego oraz z zakresu prawa rodzinnego, z wyłączeniem rozwodów, separacji i alimentów.

Forma udzielonej nieodpłatnej pomocy prawnej polegała głównie na poinformowanie osoby uprawnionej o obowiązującym stanie prawnym, o przysługujących jej uprawnieniach lub o spoczywających na niej obowiązkach i wskazaniu osobie uprawnionej sposobu rozwiązania jej problemu prawnego.

6. POZOSTAŁE ZADANIA

6.1. REPATRIACJA

Gmina Wałbrzych aktywnie włączyła się w proces repatriacji Polaków, którzy nie z własnej woli lecz na skutek deportacji, zesłań i innych prześladowań narodowościowych lub politycznych pozostali na Wschodzie, a zwłaszcza w azjatyckiej części byłego Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich. Repatrianci z Kazachstanu przyjeżdżają do Polski, żeby rozpocząć nowe lepsze życie. W 2018 roku zaproszono 7 osobową, wielopokoleniową rodzinę repatriantów. Zostały podjęte trzy uchwały w sprawie zaproszenia do osiedlenia się w Wałbrzychu:

- Uchwałę Nr LV/691/18 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 26 kwietnia 2018 roku,
- Uchwałę Nr LV/692/18 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 26 kwietnia 2018 roku,
- Uchwałę Nr LV/690/18 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 26 kwietnia 2018 roku.

Zaproszonym rodzinom zapewniono mieszkania z zasobów Gminy Wałbrzych, wyremontowane i wyposażone we wszystkie niezbędne urządzenia techniczne i sanitarne, przydzielone na zasadach umowy najmu zawartej na czas nieokreślony, zatrudnienie, wsparcie socjalne w zakresie świadczeń pomocy społecznej oraz wszelką niezbędną pomoc w załatwieniu formalności urzędowych.

Był to trudny pod względem organizacyjnym i niezwykle pracowity proces sprowadzenia wielopokoleniowej rodziny repatriantów, bowiem członkowie rodziny częściowo mieszkali w Kazachstanie – 4 osoby a częściowo na Białorusi - 3 osoby. Pierwsi repatrianci przyjechali 7 sierpnia 2018r.- młode małżeństwo wraz z siostrą męża a pozostali 20 grudnia 2018r.

Zapewniono rodzinom wsparcie od momentu przyjazdu do Polski w postaci pracownika urzędu, który transportował rodziny do docelowego miejsca zamieszkania. Rodziny otrzymały pomoc socjalną w zakresie świadczeń pomocy społecznej oraz wszelką niezbędną pomoc w załatwieniu formalności urzędowych.

Każda rodzina wymagała indywidualnego podejścia - określenia zakresu niezbędnej pomocy w zależności od: wieku, sprawności fizycznej, zdrowia, liczby dzieci itp. niemniej jednak Gmina ma wypracowane, systemowe rozwiązania dotyczące repatriantów osiedlających się w Wałbrzychu.

6.2. ORGANIZACJA WIGILII MIEJSKIEJ

W 2018 roku zrealizowano kolejne spotkanie wigilijne Prezydenta Miasta Wałbrzycha z mieszkańcami Wałbrzycha. Uroczystość odbyła się 20 grudnia 2018r. na wałbrzyskim Rynku. Przy suto zastawionych stołach, wspólnie biesiadowało ok. 370 osób. Serwowano tradycyjne dania świąteczne oraz słodczyce, ufundowane przez restauracje, piekarnie, cukiernie, hurtownie i sklepy. Dzięki dużemu zaangażowaniu prywatnych firm w realizację tego zadania, koszty poniesione przez Gminę Wałbrzych w 2018 roku wyniosły niewiele ponad 3.000 zł.

6.3. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

W marcu 2018 r. przeprowadzono Kampanię 1% podatku dla wałbrzyszan, która stworzyła 46 organizacjom pozarządowym posiadającym status OPP możliwość ubiegania się o dodatkowe środki na prowadzenie działalności statutowej. Ponad 80 organizacji sektora pozarządowego zrealizowało zlecone w drodze otwartych konkursów ofert zadania publiczne w sferze: ochrony zdrowia, pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, pomocy osobom niepełnosprawnym, kultury, kultury fizycznej, sportu, turystyki, rewitalizacji oraz udzielania bezpłatnych porad prawnych. Udział Gminnej Rady Działalności Pożytku Publicznego, organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów w realizacji zadań publicznych miasta z zakresu zaspokajania zbiorowych potrzeb społeczności lokalnej był jednym z ważniejszych elementów planowania polityki rozwoju miasta i realizacji celów wynikających ze strategii, i programów przyjętych przez radnych miasta Wałbrzycha.

W roku 2018 powstały następujące organizacje pozarządowe: 7 stowarzyszeń rejestrowych; 5 fundacji; 1 klub sportowy działający w formie stowarzyszenia, którego statut nie przewiduje prowadzenia działalności gospodarczej, 6 stowarzyszeń zwykłych.

W Mapie Aktywności Organizacji pozarządowych, z którymi miasto Wałbrzych współpracowało w 2018 roku było 176 stowarzyszeń, fundacji i podmiotów kościelnych.

7. PODSTAWOWE INFORMACJE STATYSTYCZNE DOTYCZĄCE RYNKU PRACY

Na dzień 31.12.2018 r. stopa bezrobocia wynosiła:

- dla Polski - 5,8 %
- dla województwa dolnośląskiego - 5,2 %
- dla miasta Wałbrzycha - 5,8 %
- dla powiatu wałbrzyskiego - 13,8%

WYBRANE DANE O RYNKU PRACY.

Lp.	Opis	Miasto Wałbrzych 31.12.2018
1	Ogólna ilość bezrobotnych	2489
	w tym kobiet	1458
2	Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku	371
3	Liczba osób niepełnosprawnych	270
4	Liczba bezrobotnych wyłączonych z ewidencji w ciągu roku ogółem, w tym między innymi z powodu:	5891
	podjęcia pracy	2879
	odmowy przyjęcia propozycji pracy lub innej formy	404
	niepotwierdzenie gotowości do pracy	1416
	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	311
	podjęcia nauki	7
	osiągnięcia wieku emerytalnego	74
	nabycia praw emerytalnych lub rentowych	19
	nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	39
	innych	353

Wśród zarejestrowanych bezrobotnych w Wałbrzychu dominują osoby w przedziale wiekowym od 25 - 34 lat co stanowi odpowiednio 27,1 % ogółu zarejestrowanych.

STRUKTURA BEZROBOTNYCH WEDŁUG WIEKU (STAN 31.12.2018)

L.p.	Wiek	Rok 2018 - Miasto Wałbrzych	
		Ogółem	Kobiety
1	18-24 lat	229	174
2	25-34 lat	674	495
3	35-44 lat	654	407
4	45-54 lat	433	230
5	55-59 lat	328	152
6	60 lat i więcej	171	0
7	Ogółem:	2489	1458

Osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym oraz gimnazjalnym lub niższym w mieście Wałbrzychu stanowią 44,1 % ogółu bezrobotnych. Często jedyną szansą na podjęcie zatrudnienia wśród tych osób jest zatrudnienie subsydiowane organizowane przez tut. urząd, są to np: prace interwencyjne, roboty publiczne, prace społecznie użyteczne czy staże.

STRUKTURA BEZROBOTNYCH WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA (STAN 31.12.2018)

L.p.	Wykształcenie	Rok 2018 - Miasto Wałbrzych	
		Ogółem	Kobiety
1	Wyższe	292	192
2	Policealne i średnie zawodowe	504	324
3	Średnie ogólnokształcące	225	166
4	Zasadnicze zawodowe	595	275
5	Gimnazjalne i poniżej	873	501
6	Ogółem:	2489	1458